

S T U D I A CHOREOLOGICA

ORGAN POLSKIEGO FORUM CHOREOLOGICZNEGO

Vol. XI

Poznań 2010

Redaktor
Roderyk Lange

Asystent redaktora
Urszula Loba-Wilgocka

© Polskie Forum Choreologiczne, Poznań 2010

ISSN 1508-1354

Polskie Forum Choreologiczne
ul. Filipińska 1, 61-123 Poznań, www.free.art.pl/choreologia

Skład i łamanie
RHYTMOS, 61-606 Poznań, Grochmalickiego 35/1, www.rhythmos.pl

Druk i oprawa
PPHU TOTEM SC, ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław, www.totem.com.pl

Spis treści

7 *Od Redakcji*

ARTYKUŁY

- 9 *Ruch jako tworzywo tańca* Roderyk Lange
- 19 *Wychowawcze znaczenie wybranych zajęć tanecznych na przykładzie amatorskich zespołów i klubów tańca w Olsztynie* Agnieszka Dąbkowska
- 55 *Wpływ twórczości prekursorów modern dance na przemiany w sztuce tańca XX wieku* Karolina Bilka
- 71 *O teatrze tańca* Aleksandra Dziurosz
- 81 *Istota dzieła baletowego* Paulina Trzewikowska-Knieć
- 117 *Taniec jako scenografia życia. Walka dobra ze złem w widowiskach kulturowych* Jacek Pawlik
- 145 *Popularność tańca joged we współczesnej kulturze indonezyjskiej wyspy Bali* Renata Lesner-Szwarc
- 165 *Polskie tańce narodowe pomiędzy powstaniem kościuszkowskim a styczniowym* Tomasz Nowak
- 191 *Źródła audiowizualne w badaniach kultury tanecznej Łużyczan* Teresa Nowak

KRONIKA

- 209 *Działalność Instytutu Choreologii w Poznaniu* Urszula Loba-Wilgocka
- 219 *Karl Horak (1908–1992) – austriacki badacz niemieckich tradycji tanecznych Europy Środkowo-Wschodniej* Aleksandra Kleinrok
- 233 *Sylwetka Janiny Strzembosz du Faur, osoby różnorodnie utalentowanej, posiadającej charyzmę inspirowania tancerzy w środowisku krakowskim w latach po II wojnie światowej* Agnieszka Gorczyca
- 241 *Noty o autorach*

Od Redakcji

Studia Choreologica” publikowane były od 1999 roku jako wydawnictwo Instytutu Choreologii w Poznaniu. W sumie ukazało się 10 tomów w języku angielskim będących rezultatem cyklicznych międzynarodowych seminariów organizowanych przez Instytut Choreologii oraz bezpośredniej współpracy z badaczami tańca z całego świata.

Od 2010 roku rozpoczynamy nową serię „Studia Choreologica”, w której będą pojawiały się teksty wyłącznie w języku polskim. Prezentowany tom jest pokłosiem pierwszej konferencji Polskiego Forum Choreologicznego (PFCH), która odbyła się w 2009 roku, po ukonstytuowaniu się Forum. Odtąd „Studia Choreologica” będą ukazywały się jako organ PFCH z intencją dokumentowania dokonań w zakresie polskiej choreologii.

Temat tańca jest bardzo rozległy, dzięki temu wachlarz tematyczny prezentowanych w tomie artykułów jest szeroki. Wynika to z faktu, że taniec w kulturze przybiera rozmaite oblicza, aczkolwiek jako fenomen jest zawsze tym samym zjawiskiem.

Zależy nam na możliwości publikowania w niniejszej serii dokonań naukowych w zakresie tańca. Wierzymy, że wiedza o tańcu pomoże w tworzeniu właściwych metod w użytkowaniu tańca dla potrzeb współczesnego, zurbanizowanego środowiska ludzkiego. Taniec, szeroko pojęty, zawiera bowiem wielki potencjał zarówno w procesach rozwojowych, wychowaniu młodego człowieka, jak i w rekreacji, rehabilitacji oraz kulturze i sztuce.

Zawartość tomu została podzielona na dwie części: *Artykuły* i *Kronikę*. Pierwszy artykuł, Roderyka Langego, omawia ruch jako tworzywo tańca. W drugim

Agnieszka Dąbkowska przedstawia wychowawcze znaczenie tańca na przykładzie olsztyńskich zespołów i klubów tanecznych. Kolejne trzy artykuły dotyczą tańca scenicznego. Karolina Bilaska pisze o wpływie prekursorów tańca modern na sztukę XX wieku, Aleksandra Dziurosz omawia teatr tańca, natomiast Paulina Trzewikowska-Knieć przedstawia dzieło baletowe w ujęciu estetyki filozoficznej. Następne dwa teksty omawiają taniec w kulturach pozaeuropejskich. Jacek Pawlik przedstawia widowiska kulturowe na Bali, w Nigerii oraz Boliwii, w których taniec odgrywa istotną rolę, natomiast Renata Lesner-Szwarc opisuje współczesne przemiany w tradycyjnym tańcu balijskim. Artykuł Tomasza Nowaka dotyczy polskich tańców narodowych w okresie pomiędzy powstaniem kościuszkowskim a styczniowym. Z kolei Teresa Nowak przedstawia źródła audiowizualne w badaniach kultury tanecznej Łużyczan. W dziale *Kronika* znalazło się sprawozdanie Urszuli Loba-Wilgockiej na temat działalności Instytutu Choreologii w Poznaniu oraz dwa teksty przedstawiające sylwetki osób zasłużonych dla tańca. Aleksandra Kleinrok wspomina postać Karła Horaka, a Agnieszka Gorczyca barwną osobę Janiny Strzembosz du Faur.

Roderyk Lange